número 91

hivern 2022

lambda

3€

MOMENTS de CULTURA

Art, literatura, espectacle, humor... Les persones LGTBIQ es troben al capdavant d'expressions culturals que les posen al centre de les narratives.

lambda.cat

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a iQUIOSC.cat

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a **www.iquiosc.cat**

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'**iQUIOSC.cat**

*App disponible per iPad/iPhone (iOS6 o superior) i Android (4.1 o superior)

Download on the App Store · Get it on Google play

PORTADA: IL·LUSTRACIÓ CORTESIA D'IGNASI BLANCH I EDITORIAL FLAMBOYANT

lambda

Número 91
HIVERN 2022. Tercera època.

Editor: **Casal Lambda.**
Codirectors: **Javier Domínguez, Abel Lacruz, Albert R. Dot.**
Equip de redacció: **Laura Barroso, Ian Bermúdez, Javier Domínguez, Laura González Tejedor, Àlex Hermoso, Abel Lacruz, Toni Ponce, Carles Quesada, Albert R. Dot, Albert Roig, Rogelio Rubiño, Víctor Ruiz Novel, Carlos Sanandrés.**
Persones col·laboradores: **Ignasi Blanch, Jordi Samsó.**
Correcció: **Susanna Álvarez, Laura Barroso, Josep Pujol.**
Entitats col·laboradores: **APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous, Llibreria Cómplices.**
Disseny i maquetació: **Hector Aspano.**

Impressió: **Saxoprint.**
Dipòsit legal: B-42790-86
ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda.
lambda és la revista degana LGTBIQ dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol.
lambda no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles.
lambda agraeix rebre col·laboracions dels lectors/es. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Centre LGTBI Barcelona

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
Tel.: 938 80 51 11
Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org
www.lambda.cat
@CasalLambda
@CasalLambda
@casal_lambda

LES PERSONES SORDES I EL CASAL LAMBDA

El Casal Lambda ja des de la reformulació d'estatuts l'any 1988 va contemplar la creació de diversos grups. Aquests havien de correspondre a circumstàncies que s'afegien al fet de ser persones LGTBIQ (ser dona, jove, persona gran, etc.), tot preveient que aquestes altres circumstàncies, de diverses maneres i a diversos nivells, podien confluir i coexistir. Ara en diem interseccionalitat.

Un bon dia, al taulell d'informació, una simple consulta: "tinc un amic que és una persona sorda i és LGTBIQ, el Casal Lambda té previstes aquestes circumstàncies?". Coincidint amb aquesta petició, una persona professora i voluntària del Casal Lambda va iniciar al seu IES un cicle formatiu d'interpretació de llengua de signes. Això va facilitar que algunes persones sordes i algun intèrpret van començar a aparèixer pel Casal Lambda. Estem parlant de l'any 1998. I així podem dir que, de manera informal, va néixer el grup de persones sordes del Casal Lambda. D'un petit nucli de 2-4 persones sordes, d'una petició i d'un intèrpret. Tot un exemple de la importància de la nostra manera singular de fer, d'atendre a les persones i de fer el procés d'atenció personal i de l'acolliment.

La consolidació del grup de persones sordes coincideix amb un moment delicat i alhora de creixement del Casal Lambda. Paral·lelament als canvis pel trasllat de Ample 5 al pis principal del mateix número i, després, a Verdaguer i Callís 10, el creixement i l'activitat continuada del grup de persones sordes fa que ja s'incorporin al conjunt d'activitats i iniciatives dins del nou espai. Tanta és la seva força que arribem a tenir practicants de llengua de signes que, més tard, es vincularan també com a voluntariat. S'elabora una guia audiovisual i un glossari terminològic, es fan infinitat de trobades i cursos de llengua de signes, etc... Fins i tot s'organitza una Jornada de Formació específica de cap de setmana per tractar la vessant de la salut amb el VIH-Sida i les persones sordes al centre.

Més tard i atesa una altra demanda important també s'incorporen les persones sord-cegues. Això implicava la necessitat de disposar d'intèrprets específiques per aquestes persones. El Casal en veu la necessitat pel dret que tenen aquestes persones de poder créixer personalment amb dignitat, sense oblidar la part relacional que implica també la seva sexualitat. Realment, una gran aventura que va suposar una gran emoció per a les persones que ho vam viure i que ara ho recordem. El Casal Lambda va fer un esforç titànic per a fer front a tot el que implicava en logística, gestions, espais i diners. Diners que no teníem i que per molt que reclaméssim ajuts a totes les administracions no arribaven. En aquest sentit, cal fer un gran reconeixement a totes i tots els intèrprets que tan bona feina van fer i segueixen fent. Així, amb el seu altíssim grau de d'implicació i les petites aportacions econòmiques del mateix Casal Lambda, vam fer possible aquella demanda.

El grup ha anat creixent i, també, des del 2018 formen part de la junta dues persones sordes a més de totes les que són voluntàries o senzillament usuàries. Amb les persones sordes hem après molt. No només els ritmes i requisits per a les trobades, les reunions, els esdeveniments, els cicles d'activitats, etc. Hem après una gran lliçó real, viscuda, compartida i no només d'eslògans i formulacions teòriques del què és la interseccionalitat de les persones sordes LGTBIQ.

El Casal Lambda a dia d'avui i en aquest nou any 2023 seguirà en aquesta línia. Són els nostres principis. Tenim la voluntat d'estar al costat de les persones LGTBIQ que més ho necessiten. Ara, i això sí, caldrà que des de les administracions facin un pèl més de cas a les nostres peticions formals i puntuals.

Comissió Permanent del Casal Lambda

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

appec editors de revistes i digitals · Ajuntament de Barcelona · Diputació Barcelona · Generalitat de Catalunya

Participa al Casal Lambda!

Participa a les
activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigailesbià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el què t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a
voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acolliment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a
soci/a

Ser soci o sòcia et dóna la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies es fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dóna avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

- ☐ Acolliment/Suport
- ☐ Informació
- ☐ Documentació
- ☐ Revista
- ☐ Comiss. d'Educació
- ☐ Manteniment
- ☐ Mostra de Cinema
- ☐ Comunicació
- ☐ Activitats
- ☐ Altres.....
- .....
- .....

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms: .....

Adreça: .....

Localitat: ..... Codi Postal: .....

Data Naixement: ..... Professió: .....

Telèfon: ..... E-mail: .....

Pagant una quota mensual:

- ☐ Ordinària (9€)
- ☐ De suport (16€)
- ☐ De suport especial (40€)
- ☐ Patrocinadora (80€)
- ☐ Jove (3€)
- ☐ Familiar (12€)

☐ Directament cada semestre a la secretaria (març i setembre)

☐ Mitjançant la domiciliació bancària dels rebuts: ☐ Trimestral ☐ Anual (11 mesos)

[Els càrrecs es fan amb el nom d"Ajut Pedagògic"]

Compre de Domiciliació: | Entitat | Oficina | Ctl. | Número de compte |

Banc o Caixa: .....

Adreça: ..... Població: ..... C.P.: .....

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGTBI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

Olivia Newton-John i Ignasi Blanch · Pàg. 04

Cómplices · Pàg. 08

Entrevista a Gabriel J. Martín · Pàg. 10

Consultori legal · Pàg. 11

Tres lectures · Pàg. 12

Shantay, you stay · Pàg. 14

Poder riure de tot · Pàg. 16

Vist a Grindr · Pàg. 17

Novel·listes i repressió · Pàg. 19

Playlist · Pàg. 20

Columna TV · Pàg. 21

Bastint ponts · Pàg. 22

Entrevista a David Palma · Pàg. 24

Carta a la norma · Pàg. 25

Asexualitat 101 · Pàg. 27

Entrevista a Ramon Munt Alfaro · Pàg. 28

Breus · Pàg. 30

Àxel · Pàg. 32

IMATGE FREEPIK

OLIVIA NEWTON-JOHN i IGNASI BLANCH: DIBUIX D'UNA AMISTAT

L'il·lustrador Ignasi Blanch és un creador d'estil únic i a més, el pare artístic de l'*Àxel*, un dels trets identitaris més originals de la revista *Lambda*. Amb una llarga trajectòria professional i un dels seus llibres il·lustrats sota el braç, un bon dia va decidir d'anar a veure la cantant i actriu Olivia Newton-John per regalar-l'hi. D'aquella trobada va néixer un projecte comú i una amistat per sempre.

Per ABEL LACRUZ

I és que l'Ignasi se'n recorda com si fos avui d'aquell primer contacte: "Era el 2009 i jo estava restaurant la meva pintura al mur de Berlín amb motiu del vintè aniversari de la caiguda. Ella era també a la ciutat per esdeveniments personals. La majoria de fans li demanaven autògrafs. Jo no, jo li vaig regalar el meu llibre *Alícia al país de les meravelles* (I. Blanch i À. Burgas, ed. La Galera) amb una targeta que deia: "Gràcies, Olivia, ets molt generosa i la teva veu m'acompanya molt sovint mentre dibuixo".

Van passar els mesos i un dia va arribar a casa de l'Ignasi un sobre de color rosa: "El vaig obrir pensant que seria una felicitació de Nadal d'algun amic, però contenia una targeta amb la signatura de l'Olivia. Deia que m'agraïa el llibre, que era un home de talent i els meus dibuixos li agradaven molt". Tot hauria pogut quedar en una simple anècdota, però pel cap de l'il·lustrador s'hi va començar a dibuixar una idea molt especial.

A la següent gira de l'Olivia Newton-John per Europa, l'Ignasi va anar al concert de Londres: "Està clar que ella era una gran actriu i cantant, però jo també soc un professional en el meu àmbit i portava una proposta. El dibuixant havia estat escoltant el disc Liv On i l'havia colpit: "Vaig sentir que volia formar part d'aquell projecte, que parla de la pèrdua, de la importància de ressorgir, viure la vida i estimar. Per això vaig decidir il·lustrar les cançons del disc. Li vaig portar les il·lustracions, molt cuidades, fetes a mà amb un paper especial".

I l'Ignasi va aconseguir parlar amb l'Olivia: "Ella em va rebre, va acceptar les làmines i em va dir: "Tot el que fem serà en benefici del meu hospital de recerca i tractament del càncer a Melbourne, Austràlia"". I així va començar una aventura que arribaria fins al passat gener de 2022, data en què malauradament l'Olivia Newton-John va morir de càncer. Quan es va publicar Liv On, la mateixa cantant deia en un vídeo sobre les il·lustracions: "Estic molt emocionada. Són perfectes, molt sensibles i precioses".

Però el punt culminant d'aquest periple encara s'hauria de produir més endavant: "Un dia l'Olivia em va

"La majoria de fans li demanaven autògrafs, jo li vaig regalar el meu llibre."

FOTOGRAFIES CORTESIA D'IGNASI BLANCH, IL·LUSTRACIONS CORTESIA D'IGNASI BLANCH I EDITORIAL FLAMBOYANT

IGNASI BLANCH

escriure: “Escolta Ignasi, d’aquí a uns mesos passo per Barcelona i m’agradaria veure’t. Vine al meu hotel que prendrem un còctel”. El dia va arribar i quan l’Ignasi i el seu marit van entrar a la cafeteria de l’hotel Arts es van estranyar de no veure-hi fans. Era l’hora en punt i… ningú. Però, recorda l’Ignasi: “Al cap de cinc minuts apareix ella per la porta amb el seu marit. Em ve i diu “Hola, Ignasi!” i em besa. Seiem l’Olivia i jo junts, el seu marit a l’altra banda i, el meu, en aquest cantó. I comencem a parlar de com preparar una paella, del fet d’estar malalta…”

Ella havia tingut una recaiguda del càncer que patia i aquell seria el seu darrer viatge: “Em va dir que havia assumit que ja no tornaria a cantar en directe i que ara es permetia viatjar amb el seu marit sense l’obligació de treballar. Va ser un dels moments de la meva vida que no oblidaré mai. Que la noia que portava en fotos a les carpetes quan era adolescent m’hagués vingut a veure! Va ser un encant. Era una dona intel·ligent, d’una gran dolçor i amb molta educació, generositat i talent. Molt poc diva”.

I si aquesta experiència no fos prou, l’Ignasi encara explica una anècdota més: “Vàrem estar una bona estona junts i de cop va aparèixer una senyora. Era Frida, la morena d’ABBA! Resulta que té una casa a Mallorca i va anar a Barcelona per saludar l’Olivia perquè eren amigues.

Liv on d’Olivia Newton-John, Beth Nielsen Chapman i Amy Sky editat per Flamboyant.
ISBN 9788494783593

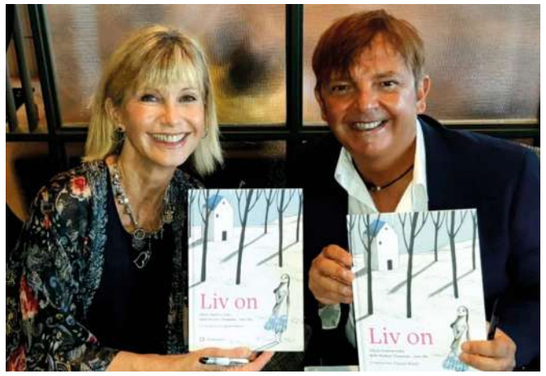

Escaneja el codi QR per veure el vídeo d’Olivia Newton-John de l’editorial Flamboyant. (VOSE)

FOTOGRAFIES CORTESIA D’IGNASI BLANCH, IL·LUSTRACIONS CORTESIA D’IGNASI BLANCH I EDITORIAL FLAMBOYANT

I vam passar encara una estona plegats abans de marxar”.

Després d’aquell còctel a Barcelona, l’Olivia Newton-John i l’Ignasi Blanch varen mantenir el contacte via correu electrònic fins a la mort de la cantant: “Guardo els correus amb l’Olivia com un tresor. Ha estat com un somni. Alguns fans em diuen que he tingut molta sort de tenir aquesta amistat amb ella, i jo també ho penso, però la sort més gran va ser que li agradessin els meus dibuixos. Si no, res d’això no hauria passat”.

“La noia de les fotos a les meves carpetes d’adolescent m’havia vingut a veure!”

CÓMPLICES, 28 ANYS D'UN SOMNI i UN OASI PEL COL·LECTIU

S'acomiada la primera llibreria LGTBIQ de Barcelona.

Per CARLOS SANANDRÉS

Malta, un estiu dels primers anys 90. Connie Dagas i Helle Bruun s'havien conegut feia anys treballant a Londres. Les dues, fartes d'haver d'obeir a un cap, decideixen emprendre el seu propi negoci; un espai amb llibres LGTBIQ a la "moderna" Barcelona postolímpica. Feia temps que aquest somni els hi rondava pel cap: iniciar el seu projecte particular i alhora fer activisme. Així és com el 21 d'abril de 1994 obre les portes Cómplices. la primera llibreria pensada pel col·lectiu a la ciutat.

La Helle explica que no van fer cap estudi de mercat, que es van llençar a l'aventura. Van buscar un local al carrer Cervantes i van decidir començar. "La gent no s'atrevia a entrar. Era una barreja de factors, era el moment, la societat i que no hi havia títols en espanyol ni en català. Així que no teníem ni llibres ni clients", comenta la propietària. És aquest últim un dels motius pels quals un any més tard, conjuntament amb la llibreria Berkana de Madrid, decideixen llençar la seva pròpia editorial Egales, que avui en dia ja ha publica més de 400 volums entre novel·les i assaigs. "L'editorial continuarà, però a nosaltres ja ens ha arribat el moment de jubilar-nos", explica la fundadora i treballadora de Cómplices.

ANYS DURS

Els primers anys van ser molt durs. Connie creu que la clau a l'inici era xerrar i xerrar amb els clients. "La gent venia a demanar informació, llocs on poder anar, socialitzar... i en certa manera fèiem una funció social, omplíem un buit que en aquell moment no existia", apunta Helle. Eren els noranta i tot i que el col·lectiu començava cada cop a ser més visible, hi havia gent amb moltes reticències. Recorden com un dels pitjors moments de la seva trajectòria les pintades que van aparèixer a la llibreria, després de la primera victòria de José Maria Aznar l'any 1996.

> "El millor moment de Cómplices va coincidir amb l'aprovació del matrimoni igualitari."

Per sort, les fundadores de Cómplices també s'han trobat amb molta gent que les hi ha fet costat durant aquests 28 anys. Un exemple el trobem al barri, Ciutat Vella, on sempre s'han sentit molt bé acollides. El negoci sempre ha estat al mateix carrer. Ha canviat de número, però entre les veïnes han teixit una xarxa que asseguren trobaran a faltar. Més enllà de Barcelona, el públic també va anar trobant en la llibreria el seu espai i a mesura que les lleis anaven donant visibilitat i reconeixement al col·lectiu, la venda creixia. "El millor moment de Cómplices va coincidir amb l'aprovació del matrimoni igualitari. Després va venir la crisi del 2007 i tot va baixar".

UNA HISTÒRIA D`ÈXIT

Cómplices no tanca ni per internet, ni per falta de clientela. Cómplices és una història d'èxit i tanca perquè les seves propietàries porten gairebé trenta anys treballant pel col·lectiu i arriba el moment de descansar, tot i que són molt conscients que no es pot abaixar la guàrdia. Són de les que opinen que ara la joventut creix amb molts més drets i referents que les generacions anteriors, però l'augment de les agressions LGTBIfòbiques i l'augment dels discursos d'odi alerten que no es pot abaixar la guàrdia. Hellen és clara amb aquest tema, Cómplices, a més de ser un somni i un projecte personal, m'ha ensenyat que ens necessitem els uns als altres i que si no estem junts, ens poden tornar a ficar a l'armari".

Per aquestes somiadores, que sense saber-ho van crear un oasi pel col·lectiu allà per l'any 94, Cómplices és més una qüestió d'activisme que de diners. Han fet mans i mànigues per resistir els canvis en el model de consum, els canvis socials, les necessitats de cada moment, però ho tenen clar, si poguessin a aquella primavera de 1994 "ho tornaríem a fer".

FOTOGRAFIES CORTESIA CÓMPLICES

Gabriel J. Martín

"EM SATISFÀ VEURE QUE TANTES PERSONES SE SENTEN REFLECTIDES EN AQUEST KAMASUTRA GAI DEL SEGLE XXI"

Per IAN BERMÚDEZ

Avui parlem amb Gabriel J. Martín, pioner de la piscologia afirmativa gai al món hispànic amb publicacions com *Quiérete mucho, maricón* i *Gay Sex*, entre d'altres. Després d'haver publicat juntament amb Sebas Martín, il·lustrador de gran recorregut i guanyador de diversos premis com el Lambda i Serra i Moret, el *Sobrevivir al ambiente*, reapareixen a l'escena amb aquest meravellós *Kamasutra Gay del Siglo XXI: Una guía ilustrada para todos los hombres (cis, trans o intersex) que se consideran homosexuales*.

Enhorabona i, després del que s'ha dit, amb la idea preconcebuda que la comunitat gai folla molt... què us porta a veure com a necessari un Kamasutra Gay?

La veritat és que sí, que follem molt. Però bé, cal tenir en compte el lloc: a grans ciutats hi ha moltíssim sexe i facilitat per trobar-lo. També aquí els heterosexuals follen moltíssim, així que seria més el tema de com els entorns faciliten les trobades sexuals i no tant un tema de promiscuïtat.

A més, follar molt no vol dir follar bé. El *Kamasutra* explica com les persones poden tenir el millor sexe possible, on connecten millor amb el propi cos, i el dels altres. Si un és atent, pot aprendre molt de la pròpia experiència; el problema és que gairebé ningú no s'hi fixa massa i ens va bé una mica de recordatori. I, bé, com que Sebas em va proposar la idea, no m'hi vaig poder negar.

Em va encantar fer el qüestionari de quin tipus de follador sóc. Molt revelador...

La idea sorgeix del *Gay Sex* per explicar que cadascú té una manera diferent de viure la sexualitat. Són preguntes per tal que la gent es conegui més. Però el més important de tot és que, en llegir les solucions, ens adonem de la multitud de fórmules de viure la sexualitat.

> "Ser home no és ser algú a qui li penja una *polla* des que va néixer."

Què ens pots explicar del títol?

Al títol ja deixem clar que gai és la persona que s'entén home i que ho expressarà d'una manera variada. Però, sobretot, que ser home no és ser algú a qui li penja una *polla* des que va néixer, sinó que vol dir moltes més coses.

És molt interessant escoltar homes cis que tota la vida s'han relacionat amb homes cis, i se sorprenen amb les il·lustracions de cossos trans gais i com comencen a alliberar-se de les seves preconcepcions.

Portes diverses col·laboracions amb Sebas Martín. Alguna anècdota?

Doncs mira, hi havia postures que no aconseguia definir-les de manera clara i quedàvem a una terrassa de l'Eixample. Buscàvem la postura en alguna pel·lícula porno al portàtil i alguna vegada la gent se'ns va quedar mirant, així com, aquests dos què fan? Al marge d'això, tot és molt fluid i tranquil.

Ja heu començat la gira de presentacions. Com van, i quin és el *feedback* d'aquesta primera fornada de lectors?

Una sorpresa va ser que el llibre va entrar directament com un dels més venuts dins la seva categoria a Amazon. Quan la gent et llegeix i compra implica una responsabilitat i cal donar el millor que hom té. N'estic orgullós, ha quedat preciós amb totes les il·lustracions, és molt complet i aborda la sexualitat d'una manera força nova. Em satisfà veure que tantes persones es veuen reflectides al llibre: a qui li agrada el BDSM, l'home trans, el gran, a qui li va el sexe en grup, etc. És clar que hi pot haver infinitat de combinacions: per raça, per tipus de genitals, etc. i que totes no hi podran ser; però, a banda d'això, hem intentat que sigui el més inclusiu possible.

IL·LUSTRACIÓ SEBAS MARTÍN

El Kamasutra Gay del siglo XXI de Gabriel J. Martin i Sebas Martin editat per Roca Editorial de Libros.
IBSN 9788418870026

Aquest 2022 hi ha hagut la Trobada Grapsia a Barcelona, una taula rodona amb activistes intersex al Museu de Ciències Naturals i l'obra de teatre amb artistes intersex *Hermafrodites a cavall*. En quin moment es troba l'activisme i la visibilitat intersex a la nostra societat?

Vaig ser a Madrid, on es va celebrar una Jornada Intersex el 26 d'octubre passat. Va ser històrica. El moviment està més viu que mai. Hem participat a l'Orgull estatal, a la televisió. Estic molt content perquè cada cop hi ha més persones intersex visibles. Estem infinitament millor i espero que d'aquí uns anys el que avui estem fent ens sembli una ximpleria, de com n'és de impressionant el futur.

Pel que fa a les necessitats, hi ha la relació amb els metges, els protocols, les exploracions que es fan, si es fan o no operacions innecessàries que es poden anomenar mutilacions, entre moltes altres qüestions.

Més info: www.gabrieljmartin.com
sebasmartin10

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBIQ

"Hola, soc en Gerard, i estic en una relació de poliamor a tres persones. Sembla que ens anem entenen molt bé en l'àmbit personal... però, no sé ben bé legalment com ens pot afectar, ni tampoc sabem els efectes i conseqüències legals d'una relació d'aquest tipus. Ens podries indicar quina és la situació legal del poliamor?"

Hola, Gerard. El poliamor és un assumpte que està tenint molta força en els darrers anys perquè s'estan posant en dubte les relacions monògama i la forma d'entendre l'amor tal com ens han ensenyat des de petits/es: una parella, amor romàntic, infidelitat, etc. Però la normativa, com en la majoria dels casos, va encara per darrere de la societat i de la seva evolució. És per això que, no hi ha una regulació específica que empari aquest tipus de relacions. De fet, l'única regulació que hi ha és en l'article 217 de codi penal on s'indica que si una persona casada tornés a casar-se sent coneixedora que ja té un matrimoni previ, estarà cometent un delicte.

No t'has d'espantar perquè això a la pràctica no és viable, pel previ expedient que es fa en el registre Civil. Però, el que està clar és que, ni està regulat, ni és legal el matrimoni de més de dues persones. Estimar a més d'una persona no és delicte, i pots estar ben tranquil, però a la pràctica, pots tenir problemes de reconeixement de drets. Per exemple, drets laborals (permisos laborals), pensions de viudetat, i, sobretot, drets i deures familiars (en cas que, dintre de la relació, es tinguin fills), entre d'altres. Tot i això, es podria intentar aplicar altres figures legals que podrien emparar en certs aspectes a la tercera persona que pogués quedar exclosa legalment (per exemple matrimoni/parella de fet de dues persones + l'altra parella). Per això, si la relació continua en el temps, estaria bé analitzar la vostra situació en l'àmbit legal i veure la millor forma de protegir els drets de tothom.

> "Estimar a més d'una persona no és delicte, però pots tenir problemes de reconeixement de drets."

LLIBRERIA
ANTINOVS
des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinous@yahoo.es
www.antinouslibros.com
Blog i xarxes socials

TRES LECTURES: NOVEL·LA JUVENIL AMB PERSONATGES LGTBQ

Per IAN BERMÚDEZ

La joventut LGTBIQ necessita referents literaris positius, diversos i empoderats per mirar-se, identificar-se, contrastar-se, escoltar-se, crear-se i recrear-se. Sense referents diversos no tenim manera d'identificar-nos. A més a més, el nostre ambient només valida maneres de ser en les què no encaixem. D'aquesta manera comencem a dubtar, a sentir-nos menys i a transformar el nostre potencial en violència, ja sigui interna i/o externa. Així que benvinguda sigui tota la literatura plena de diversitat!

La passada diada de Sant Jordi vaig comprar la primera novel·la d'en Jordi Rodríguez i Ferrer, *Mentre durin les espelmes*. Al començar el curs, el tren em dona moltes estones per poder baixar les columnes de llibres que mica en mica s'acumulen, i finalment li va tocar el torn a aquest primer BL (*Boys Love*) de la literatura catalana. Els personatges principals, en Joel i el Gael, tot i ser de mons diferents (i per mons diferents, vull dir mons diferents), aconsegueixen sintonitzar les seves freqüències energètiques per aquelles coses de les causalitats i, en podríem dir, el *Karma*. Tot i l'expressió budista, diria que estem davant d'una novel·la més avesada a la visió espírita/espiritista del món i, com ja se'ns revela a la contra del llibre publicat per Voliana edicions, aquests dos nois gais fan brollar una història d'amor que trenca amb totes les regles establertes entre els vius i els morts. Tot això de la mà d'una prosa amable i dolça que ens fa gaudir de cada escena: passem per diferents parts de la ciutat de Barcelona i ens desplacem també a les terres de l'Ebre. La història que s'entrellaça entre aquests dos nois gais ens fa gaudir, riure, empatitzar i alhora ens els endurem un temps amb nosaltres un cop l'haurem acabat de llegir. És com si ells fossin una història d'amor d'aquelles que ens agraden i que en volem moltes més dins les històries en les què es representa la nostra manera d'estimar. Gràcies, Josep.

> "La joventut LGTBIQ necessita referents literaris positius, diversos i empoderats."

La segona proposta juvenil d'aquesta entrega ve de la mà de la ja coneguda Muriel Villanueva. Ella té una gran trajectòria tractant temàtica LGTBIQ, des de llibres com *Mares, i si sortim de l'armari?*; *Duna, diari d'un estiu* o *Dunes, diari d'un altre estiu*, en el qual hi trobem un personatge trans. En la seva última novel·la per a joves, *Amb fil de seda*, ens endinsem en el món d'un grup de quatre adolescents unides per la música. Cada component del grup aporta un tema que afecta a la nostra joventut d'avui: les separacions, la pressió estètica, una mort imminent i el qüestionament del propi gènere. És aquest últim el que m'ha fet triar-lo: de les quatre persones, una es defineix com a persona no-binària i comença a demanar a la resta que li tractin amb pronoms neutres (li) i amb la desinència -i. Volia agrair el coratge de l'autora i l'editorial Sembra Llibres que han apostat per anar més enllà dels límits que l'Institut d'Estudis Catalans està imposant en contra del llenguatge neutre i manifestar la voluntat de no generar més invisibilitat i menysteniment cap a totes les persones que formen part d'aquest col·lectiu.

Mentre durin les espelmes de Josep Rodriguez i Ferrer editat per Voliana Edicions.
ISBN 9788412344103

Amb fil de seda de Muriel Villanueva editat per Sembra Llibres.
ISBN 9788416698790

Sasha Masha d'Agnes Borinsky editat per Kakao Books.
ISBN 9788412318913

La tercera proposta d'aquesta entrega que no us podeu perdre és *Sasha Masha*, escrita per l'autora trans Agnes Borinsky i editada per Kakaobooks. Aquesta novel·la juvenil parla de l'adolescència i de com certs moments que vivim ens impacten de tal manera que no sabem per què però ens van rebotant a la ment i reapareixen, fent que sentim que hi ha alguna cosa en nosaltres que no és completa, que vol sortir i que per molt que el camí que volen els altres per nosaltres sigui un, res pot parar la força del record. Sasha Masha és el nom que batega dins de l'Àlex, un noi que no se sent un noi Real. A través d'una relació que no acaba de funcionar, un espai segur per persones queer i un noi gai de cabells blaus que percebrà la veritat de la Sasha, l'Àlex podrà explorar la seva identitat de gènere, l'amistat i anirà apropant la seva veritat a la felicitat de conviure amb la resta amb orgull. És una d'aquelles novel·les que es llegeixen amb ganes, les pàgines passen lleugeres, fet que demostra l'ofici de l'autora i la bona traducció de la Diana Gutiérrez.

Fent un punt i a part, en aquesta ocasió volia donar un espai a la segona publicació de l'estimada Mar C. Llop, *Construccions Identitàries Famílies trans**. Aquesta publicació pòstuma ha aconseguit materialitzar-se a través d'un verkami i el súper esforç de l'editorial Prole. Per a les persones que vam conviure amb la Mar és un regal preciós i ens omple de felicitat poder tenir un exemplar del que van ser els seus últims anys de feina fent visibles les famílies trans i mostrant la realitat de les famílies diverses amb testimonis que tindrem sempre amb nosaltres. Un material que, junt amb la seva primera publicació, hauria d'estar a totes les biblioteques de les nostres escoles públiques per mostrar la realitat dels nostres cossos i vivències familiars reals i diverses; i, ja que hi som, podria pensar-se d'incorporar en alguna assignatura dels currículums educatius.

Mar, t'estimem i et tenim present contínuament. A cada trobada, a cada activitat, a cada festa, a cada projecte. Sempre amb nosaltres.

*Construccions Identitàries Famílies trans** de Mar C. Llop editat per Bellaterra
ISBN 9788472907973

SHANTAY, YOU STAY: HI HA (MOLT) DRAG MÉS ENLLÀ DE RUPAUL!

El transvestisme existeix des de temps immemorials, però el fenomen *Drag Race* ha descobert a una gran part del públic general un art que ha estat menyspreat inclús dintre del col·lectiu LGTBIQ. Des de Lambda us recordem la seva diversitat i qualitat: dona suport al teu drag local!

Per TONI PONCE

"Totes naixem nues i la resta és drag", diu la RuPaul. Raó no li falta a la gurú televisiva que ha fet tot un imperi d'aquesta disciplina, tan antiga que el seu origen es perd en el temps. L'efecte *Drag Race* s'ha notat a Barcelona i la resta de Catalunya, però no es tracta d'un fenomen recent. Aquest article no pretén ser un recull històric, ni una agenda ni un recopilatori de noms, sinó celebrar el dolç moment actual.

L'Igory Kingdom ens farà d'ambaixadora: va començar a fer drag fa uns 13 o 14 anys a Pamplona i més tard es va mudar a Barcelona on va continuar evolucionant alhora que ho feien les festes i esdeveniments relacionats. "Quan vaig començar, abans de l'era *Drag Race*, recordo que hi havia relativament poques drags", assegura la nostra amfitriona: "hi havia les icòniques de tota la vida, aquelles que treballant cada dia van aconseguir crear espais on les més noves podíem explorar el nostre art".

EL DRAG, INDICADOR ECONÒMIC

"Sempre he pensat que el nivell econòmic d'una ciutat es mesura pel nombre de travestis per metre quadrat", afirma l'Igory, i potser de raó no li'n falta. "A Barcelona comptem amb moltes drags icòniques de la vella escola amb xous setmanals; elles són les que es mereixen tot el respecte per portar tota la vida mantenint l'espai per a les altres". Si t'agrada el transvestisme clàssic, ves a El Cangrejo del Raval, per un sopar amb xou, el dDivine Restaurant, mentre que l'Strass serà un lloc ideal per prendre unes copes entre lluentons, però hi ha també altres llocs de tota la vida. La Patrick, la Gilda Love o la Brigitta Lamoure són bones representants.

Les queens del programa nord-americà i les seves franquícies internacionals influencien l'estil de maquillatge, perruqueria, looks i talents de moltes drags: "en fer-se més conegut el format és lògic que hi hagi un auge d'inquietuds: tot i que sempre ha fluctuat el nombre de drags al llarg dels anys, cadascuna troba el seu lloc", diu la Kingdom. Si parlem de talents amb ella, la disciplina reina continua sent el *lipsync*, o playback, com en diem aquí, malgrat que "cada vegada som més les que cantem en directe", com la Sharonne, recent guanyadora de *Drag Race España* temporada 2. Però també hi ha les que punxen com a dj, les que s'adrecen a grans multituds com a presentadores i dinamitzadores d'actes, les que ballen fent que l'escenari ressoni sota els seus talons, les *comedy queens* que ens desperten unes bones rialles, però també molta *look queen*, "que tenen molt èxit a les xarxes socials", i les que fan de tot una mica. Trobaràs moltes d'elles a Believe, a Churros con Chocolate, a La Federica o als esdeveniments de Locamente, que són alguns dels espais amb les drags més en tendència.

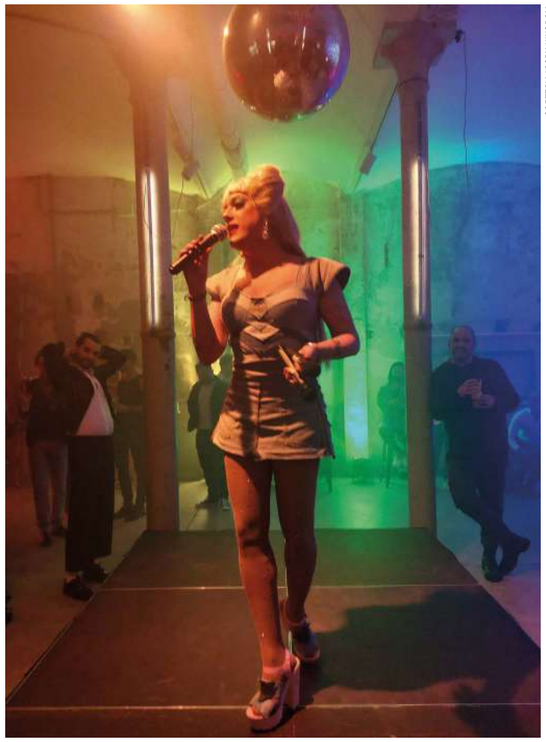

CORTESIA IGORY KINGDOM

DIVERSITAT AL PODER!

Durant la pandèmia, un dels sectors més afectats va ser el de la nit, on els seus integrants van haver de subsistir amb més o menys recursos. Però les drags, així com els djs i les altres professions relacionades, van trobar un salvavides en esdeveniments com la Ravalada pel Barri Xino: grups reduïts de públic, que fan una ruta per locals petits amb transvestits diferents, va ser el concepte que es va treure de la mànigа la promotora Menuditas Factory. Nascuda el 2021, aquesta fàbrica d'idees ha aconseguit exportar el seu projecte a l'Eixample i a altres grans escenaris, així com a ciutats com Madrid, Bilbao o València sota el nom de Dragalada.

Per finalitzar, l'Igory Kingdom ens recomana fervorosament seguir la gran diversitat d'escenes drag locals: a banda de la més *mainstream*, on posaríem totes les drags amb un aspecte ultrafeminitzat, cal seguir l'escena més *trash* i la de les artistes que juguen més amb el gènere, on els *drag kings* i les drags menys binàries o normatives estan a l'alça. *Sashay away!*

igorykingdom

PODER RIURE DE TOT

La comèdia LGTBIQ que pots trobar a les xarxes i als escenaris.

Per ALBERT ROIG

"HUMOR: Facultat de descobrir i expressar elements còmics o absurdament incongruents en idees, situacions, esdeveniments, actes, etc." Sempre que parlem d'humor i comèdia, possiblement pensem en els mateixos còmics i còmiques, que hem vist a la TV tota la vida que possiblement eren heterosexuals i malgrat que parlessin de temàtiques amb les quals ens podíem identificar, en moltes altres no.

Jo molts cops veia còmics a la televisió o al teatre i pensava que no havia entès l'acudit, que també podia ser, i això en part venia donat perquè jo no m'identificava al 100% amb ells. De fet, sempre he tingut més còmiques referents que còmics, sempre… fins ara. Quan he descobert comèdia LGTBIQ arran de començar a fer *stand up* els monòlegs de comèdia de tota la vida, vaja.

Més enllà de bromes que ens poden fer gràcia a tothom, existeix (i ha d'existir) humor en molts àmbits i col·lectius perquè no tothom comparteix les mateixes vivències. Humor LGTBIQ, humor feminista, humor fet per gent amb malalties, humor de diferents regions, humor en diferents idiomes… i cadascú és particular i diferent.

Per això avui us vinc a fer algunes recomanacions de comèdia LGTBIQ que podeu trobar. Perquè també hem de poder riure de tot allò que hem viscut, discriminacions que hem rebut o que encara rebem. Al final, l'humor també és una forma de visibilitzar, criticar i satiritzar algun fet que ens ha passat.

Avís! La llista que proposo es basa en la meva opinió, però hi ha més comèdia LGTBIQ.

1. Si coneixes el món de l'*stand up*, actualment està en creixement, has de conèixer a **Gabriel Córdoba**. Un dels primers còmics LGTBIQ murcià que, a més, és pare d'alguns dels qui mencionaré a continuació. Té la seva pròpia escola d'*stand up* a Barcelona i porta gairebé vint anys pels escenaris d'arreu fent monòlegs. Si veieu algun xou seu, us serà inevitable sortir rient, recordant el seu "nenes, nenas" i el seu somriure contagiós. El podeu trobar amb l'espectacle *Nacido al revés* on explica la seva història des que va marxar de Múrcia fins a ser on és ara, a l'escenari.

2. Periodista, humorista, guionista, reportera, i tot el que ella vulgui. **Ana Polo**, que segur que últimament l'heu vist per xarxes parlant de feminisme a Fibracat, o potser al seu pòdcast Oye Polo, també la podeu llegir a *La meva primera guia feminista* i veure-la, de tant en tant, al Soterrani fent monòlegs. Quan la descobriu, segur que no podreu deixar d'escoltar-la.

3. **Vidda Priego**: Amb un humor aquesta actriu, còmica, guionista i pedagoga teatral trans no-binària valenciana, escalfa el públic del *Manolita la primera* (el seu micròfon obert de comèdia) com si fos una falla valenciana. Si us esteu iniciant en comèdia LGTBIQ us recomano que aneu a la Federica els dimecres per gaudir del seu micròfon obert que us encantarà. Actualment, també la podeu trobar amb el seu monòleg *Género y figura*.

4. Evidentment, si parlem de comèdia LGTBIQ també hem de parlar d'**Albert Boira**. Un dels referents que heu de conèixer. Té més de 40 anys d'experiència fent comèdia LGTBIQ, que es diu ràpid. Amb un humor directe i mordaç, et parla de temes encara estigmatitzats com el VIH.

5. **L.O.C.A. Comedy** és un xou que presenten el duo còmic **Andrea Farina** i **Mai Boncompte**. Són una festa com a mestres de cerimònies del L.O.C.A. Diuen que són *heterofriendly*, i és que sempre porten un hetero/a convidat per la quota. L'experiència és 100% recomanable. L'Andrea el podeu trobar a Zona Franca i a Mai Boncompte a *Perfectamente Imperfectos*.

FREEPIK

6. Vols un còmic mallorquí, guionista, creador de contingut que aprofita l'*stand up* per parlar de gènere, feminisme i transexualitat parlant de sí mateix en els seus textos? **Març Llinàs**. Ell també és el creador del pòdcast *Mòbil, Cartera, Claus* que podeu escoltar a *Radio Primavera Sound*.

7. **Ignasi Taltavull** és el penúltim de la llista. És còmic, guionista i director; té un pòdcast, seccions a ràdios, fa *stand up*, i també surt al Zona Franca. Pot ser que deixi alguna cosa per la resta, no? Segur que el coneixeu pel pòdcast *La Ruina*, i si no també el podeu trobar pels diferents micròfons oberts de Barcelona on sempre us farà riure amb el seu humor àcid.

8. Menció especial: Marxem lluny de Catalunya, per gaudir de l'humor de **Hannah Gadsby**. La podeu trobar a Netflix i fa poc va ser a Barcelona amb el seu darrer espectacle.

Aquesta és la meva llista de gent comèdia més coneguda però també n'existeixen d'altres que us animo a seguir i descobrir, apunteu: Nessa Molina, Maria Lyona, Isa Riera, Andrea Bogu, Eñao Zuazo, Mara Ambrosie, Anna Flavià, Albert Roig…

I no podia acabar sense recomanar-vos comptes de xarxes socials en clau d'humor i LGTBIQ: Gemma_granados: il·lustradora a Instagram, Iker Montero a Tiktok i Instagram, Cabrafotuda a Tiktok i Instagram, Walter Capdevila a Tiktok i Instagram, Thinkinginblaack a Tiktok i Instagram, Gersanc_ a Tiktok i Instagram, Ruben.avilesx a Tiktok i Instagram.

Fins aquí les recomanacions humorístiques d'avui. Gaudiu de l'humor!

@COLLECTOR

Per CARLES QUESADA

Divendres, 3 de la matinada, agost. Sitges està ple d'una vida que s'escampa buscant un lloc on acabar la nit. Però a mi la vida em porta cap a casa. De cop una notificació de Grindr. Missatge de @collector: "T'he vist abans al XXL. Estic sol a casa, calent i amb ganes de seguir. T'animes?" El missatge s'acompanya d'un tors tímid però delineat, un paquet generós i uns cabells entremaliats i castanys que acompanyen una cara també tímida. Una timidesa d'aquelles que deixen clar que, en la intimitat, la timidesa es queda a la porta. "Passa'm l'adreça. En 5 minuts soc allà".

Entro a l'hotel. Saludo la noia de recepció i pujo al tercer pis. Una copa de cava i uns quants petons després ens reconeixem despullats, suats i amb les pulsacions a bon ritme. "Deixa'm fer-ho a mi" em demana. Jo estic estirat apuntant cap al sostre i ell, àgil, obre un calaix per treure un pot el contingut del qual vessa sobre mi. Em deixo fer contemplant com el líquid lliscant, blanc i viscós es desfà entre els meus gemecs. "És molt real, no creus?", em pregunta referint-se al lubricant. "Doncs sí, per un moment he dubtat que no fos de veritat. Fot molt porc imaginar-se que és de veritat, oi?". Com m'havia imaginat, la timidesa fa estona que ha fugit de la cambra. "La veritat és que sí" contesto. "Si vols, podem fer realitat aquesta fantasia".

"Què vols dir?" li demano. S'aixeca i es dirigeix a l'altra banda de l'habitació. "No t'espantis, eh?". S'ajup i treu quelcom de la nevereta. S'apropa a mi i em fa un morreig profund. "Fa una estona ha vingut un amic i m'ha deixat aquest regal". M'ensenya un preservatiu amb un nus a l'entrada, ple. "Està fresc i m'encantaria compartir-lo amb tu". Definitivament, darrere d'aquells cabells entremaliats i d'aquells ulls esmunyedissos s'amagava un bon porquet dels que m'imagino a les meves fantasies solitàries. "Tota teva", dic amb mitja boca, alhora que assenyalo amb la mirada cap al meu pubis. Les meves paraules desperten espurnes de felicitat en els seus ulls, els seus llavis es mouen amb desig cap al meu melic i, un cop a la meta, una primera gota flueix com la saba d'un arbre. És la clau que obre les portes a un ball líquid i untós que agafa ritme a mesura que l'olor de sexe omple els nostres sentits. És una dansa a tres on les seves mans, jo i el desconegut que ha ofert la seva esperma ens barregem. "Si m'ho permets, m'agradaria guardar-lo". Assenteixo amb complicitat. "Avisa'm quan estiguis a punt". Saber que seré el tercer en un joc desconegut i que deixaré la meva empremta en un moment d'intimitat aliena no em permeten una altra opció que deixar-me portar fins a l'esclat.

Baixo les escales cap a la recepció i, sense voler-ho, venen a mi els records dels àlbums de cromos, els *tazos* i els ninotets de *Bola de Drac* que amb tanta il·lusió col·leccionava de nen. La mateixa il·lusió que he pogut veure en els seus ulls mentre em deia "Gràcies, et guardaré per a un moment especial", en acomiadar-nos a la porta de la seva habitació.

On ens pots trobar?

Seu Central
Centre LGTBI de Barcelona

Comte Borrell 22,
Barcelona.

Social Lambda

Blasco de Garay 29,
Barcelona.

casal lambda

Lambda.cat | **Casal_lambda** | **CasalLambda**

NOVEL·LISTES i REPRESSIÓ

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

Quan *De Profundis* es va publicar, Oscar Wilde portava cinc anys mort. I és que aquella declaració d'amor homosexual plena de dolor, amor i retrets només va ser possible des de la desesperança de no tenir res a guanyar. També va ser un avís a escriptors/es i artistes que mostrar-se LGTBIQ en públic o transmetre aquesta realitat a través de la seva obra tenia un preu massa alt.

Aquesta amenaça d'exili social, i la cultura repressora que els circumdava, obligava alguns/es autors/es a diluir el contingut homosexual. I és que, només amb molts diners et salvaves de la marginació o la vergonya social. Qui no tenien aquesta "sort" ho passava una mica pitjor vivint dobles vides, amagades davant del full en blanc, cercant la manera de fer sobreentendre el que sentien de debò. Que li preguntin a Txhaikovski, si algú en té algun dubte.

BLOOMSBURY, UN BARRI ARTÍSTIC LGTBIQ

Però "Cabra avesada a saltar fa de mal desavesar" i aquells/es escriptors/es necessitaven expressar el seu desig. Ja sigui amb trucs com "l'estratègia Albertine" de Proust (convertir el personatge masculí estimat en femení, i voilà, amor heterosexual) o com Henry James, un escriptor furibundament reprimit que només es va atrevir a parlar veladament de lesbianisme a *Las bostonianas* amb l'excusa d'un triangle amorós-polític.

La repressió victoriana va donar pas a la llibertat eduardiana, una època en la qual van destacar un grup de lesbianes, bisexuals i gais en el barri de Bloomsbury (rics, això sí). Virgínia Woolf publicava aquest monument avantguardista a la fluïdesa i el no binarisme anomenat *Orlando* mentre un altre il·lustre reprimit anomenat E.M. Forster jugava als sobreentesos en novel·les de "tassetes". Però entre aquests manuscrits de senyores d'alta nissaga, Forster va escriure *Maurice* una història gai amb final feliç (un lord amb un jardiner... SCANDAL) que no es va atrevir a publicar... fins a la seva mort.

EL MÓN LÈSBIC LITERARI, MOLT MÉS TRENCADOR

I què dir de Thomas Mann i la seva arxiconeguda (i bastant reprimida) *Mort a Venècia*, tot un cant a l'ensomni gai i a l'ideal dels efebs. Un reflex de la seva pròpia existència tal com Colm Toibin ha reflectit a *El mag* en la qual va haver-hi flirtejos gais però molt sublimats al llarg de la seva vida. Això sí, dels seus sis fills, tres van ser homosexuals. Si no vols caldo...

Cal dir que, en aquest repàs, el món lèsbic ha estat molt més trencador. El cant a la felicitat amenaçada d'*El pou de la solitud*, de Radclyffe Hall, o el periple de Patricia Highsmith amb el manuscrit rebutjat de *Carol* (i finalment publicat amb pseudònim). Dones valentes que volien mostrar al món que l'amor lèsbic no havia d'estar condemnat a la privacitat discreta.

Coetànies de la Highsmith van ser aquelles escriptores espanyoles dels anys 20-40 que van escriure novel·les de temàtica homosexual mai publicades com *Oculto sendero* o *El Pensionado* de Santa Casilda, d'Elena Fortún. Novel·les que són, als ulls d'avui, encara transgressores i mostren el panorama de llibertat ofegat per la postguerra.

I què dir de la poesia? Un camp sempre més obert als dobles sentits i a la llibertat sense repressió i que ens ha donat sobretot un catàleg d'alliberaments. Encara així, oscil·lem entre aquest apocat Vicente Aleixandre, tancat a la seva torre d'ivori a Velintonia i l'alliberament de Gloria Fuertes (amb aquest famós "Vaig ser al metro decidida a matar-me. Però traient el bitllet vaig lligar, i en comptes de tirar-me al tren, em vaig tirar a la taquillera"). Entre mig, Lorca i els seus *Sonetos del amor oscuro*, *Cernuda* i el seu *Ocnos*, o l'anònimament reprimida Emily Dickinson, entre d'altres.

En qualsevol cas, el futur sembla haver bandejat la repressió, almenys en el món LGTBIQ occidental. Però avui a Rússia o Qatar potser hi ha escriptors/es que es juguen la vida o la professió per escriure unes línies sobre el risc de ser queer. Llegint aquestes existències heroiques, potser, els estarem fent una mica de companyia.

Imatges: Erika Mann i Klaus Mann (1927) a sota, Elena Fortún (1935).

Sabes quien soy. Cartas a Ines Field (tomo 1) d'Elena Fortún editat per Renacimiento.
ISBN 9788418387197

SEGUEIX-NOS
A LES XARXES!

@casal_lambda

@CasalLambda

@casallambda

casal lambda

PLAYLIST: LGTBIQ MADE IN CAT

Per CARLOS SANANDRÉS

Durant els anys que fa que dura aquesta secció a la revista, hem repassat cançons en anglès, italià, francès, alemany... però cap en català. El casal lambda va néixer a Barcelona fa més de quaranta anys i a la *Playlist* d'aquest número volem repassar algunes de les cançons en la llengua de Pompeu Fabra, que han donat visibilitat i han parlat del col·lectiu. En homenatge a la gran Núria Feliu, que comenci la llista!

"S'HA ACABAT" - ELS PETS (1991)
Els de Constantí ens explicaven el final de la història d'amor entre dos homes en el seu disc *Calla i balla*. Un tema pop-rock enèrgic, que inclou versos agredolços i força representatius de la situació del col·lectiu a l'època. Un exemple? "Ma mare mai va creure que només fóssim amics / ella ens protegia ade la llengua dels veïns / perquè si eres a casa em veia tan feliç / no ho entenia però un fill és sempre un fill."

"MAI" - JOAN LIAÑO (2022)
El concursant d'Eufòria de TV3 es llença al mercat discogràfic amb aquesta cançó que ell defineix com un himne, que vol empoderar a la gent per fer sempre el que vulgui. En Joan s'ha fet popular els darrers mesos per la seva visibilitat desinhibida com jove gai amb una forta personalitat i pocs pèls a la llengua. Una actitud, que l'està ajudant a fer-se un nom en el panorama musical, televisiu i teatral català.

"CANÇÓ D'AMOR" - LLUIS LLACH (1977)
Un dels grans noms de la cançó catalana comença el tema amb les següents paraules: "Si avui parlo d'amor / és per dir-vos, potser / sense força ni traça / que he fet tantes cançons /amagant veritats /sota un joc de paraules." És el tercer tall del seu vuitè disc, un treball que va sortir el mateix any que Espanya celebrava les seves primeres eleccions després de la dictadura i on Llach s'avançava a les lleis parlant "d'aquells pels que el cos és presó de passions condemnes" i de "llits clandestins que per fi ve la nit d'amagat amanyaguen".

"TENDRESA INSUBMISA" - EL DILUVI (2017)
El grup valencià de folk no té por de barrejar la cúmbia, el reggae o la cançó d'arrel. La veu de la Flora, la vocalista, cantava feia ja uns anys als "cors desobedients" i a la "tendresa insubmisa", que dona títol al tema. El videoclip és un cant a l'amor, la festa i la diversitat. Cal destacar el missatge final: "La tendresa també resideix en la lluita de les persones LGTBIQ, col·lectius feministes i en l'alliberament sexual d'arreu del món: Estimem-nos com vulguem!"

"ELLA" - LA MARTA RIUS (2020)
Aquesta història d'amor a ritme de vals s'inclou en *Ànima Salvatge* el disc i la sèrie homònima que es van publicar el 2020 i el 2021 respectivament i que la pandèmia i la malaltia van interrompre. Això i tot, aquest tema dolç amb vestigis d'innocència ens transporta amb el seu compàs de 3 a una troballa inesperada, una relació que comença quan la protagonista menys s'ho espera, com passa en les coses importants, que arriben sense avisar.

"ES COMPTEN LES PIGUES" - OBESES (2018)
El grup de Tona ens regalava aquesta bonica història en el seu últim treball fins al moment *Fills de les estrelles*. La cançó explica la relació entre dues estudiants que es coneixen el primer dia de classe i que passen tot un curs i tot un estiu juntes, compartint classes d'història, missatges i hores comptant-se les pigues. Si teniu oportunitat mireu el videoclip, és una delícia!

"COS MEU, RECORDA" - MARINA ROSELL (1982)
En una llista com aquesta no podia faltar la gran Marina Rosell. Podríem haver triat "La gavina", arxiconegúdissima cançó on la cantautora penedesenca li dedica el tema a "la nina que entre els somnis és tan grat d'acariciar", però hem optat per un tema on La Rosell parla del seu cos que han estimat. Aquest tema, s'inclou en un especial de RTVE Catalunya de l'any 84, que va dirigir la gran realitzadora Mercè Vilaret amb guió de Montserrat Roig.

"L'EVA I LA JANA" - GINESTÀ (2021)
El dia de Sant Jordi de fa dos anys, es publicava aquesta tema pop de tall clàssic, si no fos perquè la lletra fuig de l'heteronormativitat. El grup explica l'idil·li de dues joves que es coneixen quan tenen setze anys, passen l'etapa universitària juntes i acaben... Bé millor busqueu el tema i l'escolteu, que val la pena! Només us puc dir que la cançó perfectament podria tenir una segona part!

"ALLIBERAR-HO TOT" - HÈCTOR VILA (1989)
D'aquest cantautor podem incloure molts temes com "Desig" o "Amors clandestins" i és que des dels seus inicis, Vila ha sempre donat veu a les realitats LGTBIQ. "Alliberar-ho tot" s'inclou en el disc *Sense fronteres*. El tema ja comença amb dos lemes que encara han arribat als nostres dies "Estima a qui vulguis / estima com vulguis". Directe i clar en un moment en el qual el col·lectiu vivia un present marcat per la crisi del VIH. Hèctor Vila és un autor de la música en catalana a reivindicar.

"REMENA NENA" - GUILLERMINA MOTTA (1970)
La cançó és un couplet de la segona república, però la gran Guillermina la va enregistrar l'any 1970 i des d'ençà que s'ha convertit en un clàssic en qualsevol festa LGTBIQ amb toc català. De fet, la Guillermina en si és tota una icona pel col·lectiu, una dona avançada al seu temps, lliure, independent com molt bé han sabut reflectir Jordi Vidal i en Jordi Cornudella sota la direcció Jordi Prat y Coll a l'èxit musico-teatral *Guillermota*.

PCH.VECTOR

PREDICAR AMB L'EXEMPLE

Per ABEL LACRUZ

Intuíem que hi havia vida més enllà de Netflix, però ara queda clarissim. El canal Arte, disponible en obert, ofereix el documental *A Gay Imam*. Una peça de tan sols 25 minuts que no deixa indiferent. Ludovic-Mohamed Zahed cultiva l'espiritualitat sense descuidar l'activisme a peu de carrer: ha ajudat en diferents ocasions a l'organització de la pride de Marsella i promou trobades sense prejudicis, ni judicis de cap mena.

ARTE/OLIVER PONTHUS

Hi ha poques coses impossibles, però una força inesperada era ser gai, imam i mediàtic. Ludovic-Mohamed Zahed és una excepció dintre del món islàmic. En conversa amb Lambda explica: "Arran del documental he tingut molt bona resposta de la gent. Precisament volem visibilitzar les nostres activitats perquè la majoria de les persones musulmanes n'estan assabentades i estan d'acord en el fet que el feixisme no és l'Islam".

Aquest imam franco-algerià no no només és homosexual sinó que ho és obertament i lluita contra la representació homòfoba de l'Islam i afirma que no tem cap represàlia per l'interès mediàtic despertat a França i Alemanya després del documental. A la mesquita que va fundar el 2012, el progressisme es predica amb l'exemple: homes i dones poden pregar plegats, amb o sense vel. Tothom i és benvingut, incloses les persones LGBTIQ. I el diàleg interreligiós és una constant. Si d'això no se'n diu predicar amb l'exemple...

BASTINT PONTS

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

En temps tan complexos com els actuals, qualsevol divisió en el col·lectiu LGTBIQ es paga molt cara. Però desgraciadament n'hi ha, ja siguin ideològiques, culturals o generacionals.

Unes divisions que tenen a veure amb les vivències diferents dels problemes que ens afligeixen i que deixen més palesa que mai la necessitat de comunicar-se amb més fluïdesa. Per una banda, hi ha missatges que han de ser actualitzats i, per l'altra, un merescut reconeixement a les persones que van obrir pas.

Per què no sumem? S'imposa la necessitat de ponts entre generacions. Una necessitat que ha estat tractada amb encert en el televisiu *Nosotrxs Somos* de Paco Tomás, o en assajos com la *Crónica de un devenir* d'Alberto Mira, demostrant la conveniència de conèixer una mica més alguns trets essencials d'una i una altra generació... Som-hi!

GENERACIÓ "GAI"

1. És la generació que va créixer sota el jou franquista en molts casos i sota lleis que criminalitzaven el desig homosexual. De la "Ley de Vagos y Maleantes" a la "Ley de Peligrosidad Social". I des d'allà a la despenalització. Una generació que va haver de trobar les armes per existir i reivindicar drets.

2. Una generació marcada per un desig de llibertat, d'una lluita que havia tingut víctimes com Lorca o Miguel de Molina, que va créixer i es va afirmar entre la contracultura, Stonewall o moviments com el Front d'Alliberament Gai i la primera manifestació LGTBIQ de tot el país. L'alegria d'avançar que es va tornar dol amb l'aparició de la SIDA i l'estigmatització de les persones homosexuals.

3. L'armari va ser un refugi fosc per a alguns/es (molts i moltes van morir sense trobar el valor de sortir-ne., un lloc asfixiant del qual s'havia de fugir, a vegades alliberats/des i a vegades amb seqüeles i aïllament familiar. Un lloc al qual mai tornar i que gairebé va sepultar les generacions anteriors.

4. Quants d'ells i elles no es van conèixer en cinemes i teatres? L'art com una manera hàbil de reconèixer els teus.

5. Des de l'aparició de Jordi Petit a *La Clave* al nu de Bibiana Fernández, l'activisme ha superat barreres, concitat consensos i avançat cap a l'acceptació social. El deute és infinit.

PONTS

1. D'aquelles lluites venen aquests drets, i gràcies a la labor dels col·lectius, el 2005 es va legalitzar el matrimoni gai. Però això no significa que les amenaces hagin cessat. Les diferents lleis contra l'homofòbia en parlaments autonòmics o la lluita actual per l'aprovació de la "Llei Trans" mostren que encara queda molta feina per fer.

2. Des de l'illa del cinema de repressió, neix un cinema LGTBIQ més orgullós que mai. Des de *Go Fish* a *Brokeback Mountain* fins a arribar a l'Oscar de *Moonlight*. I travessant-ho tot Almodóvar o John Waters. En aquest sentit, ni Dolor ni Gloria...

3. I què dir de la música? Hem navegat des del cant de llibertat del Titi o els missatges sobreentesos d'Elton John a artistes i vídeos plenament queer com Christine and the Queens, La Prohibida o Rufus Wainwright. O també de La Prohibida i de l'art drag del nostre país, finalment reconegut. *Thank you*, Rupaul i Manolita Chen.

4. A la literatura trobem autors/es que han sabut explicar-nos les diferents èpoques, com Mendicutti a Sarah Waters, convivint amb una rabiosa nova generació amb representants catalans/es de qualitat com Pol Guasch o Eva Baltasar.

5. Juny és el nostre mes. I l'Orgull el nostre niu i el nostre trampolí. I amb aquest esdeveniment, també adonar-nos que associacions o barris LGTBQ son més necessaris que mai.

GENERACIÓ QUEER

1. Una generació que ha vist fer eclosió les hiperconnectivitats i les xarxes socials a través de les quals es contacten. Unes xarxes que, a més, són la llar de nous activismes veritablement globals.

2. La representativitat és el cavall de batalla d'aquesta generació. Exigir existir, ser representat/da, que el món de la creativitat tingui en compte tot tipus de vida, amor, color, origen. Buscar la no exclusió, no deixar a ningú enrere.

3. Com passar la pantalla d'un videojoc, aquesta generació ha entès que el gènere i la identitat era el pas següent. Conceptes com la fluïdesa o el no binarisme han vingut per a quedar-se. La preocupació pel llenguatge inclusiu, la necessitat d'ampliar drets en col·lectius com el trans als quals ja anava tocant el seu torn. Teòricxs com Miquel Missé, Judit Butler o Tigrillo donen compte d'aquest pas necessari.

4. És l'era de la lluita contra el bullying, de les xerrades LGTBIQ als instituts, de l'educació en igualtat, de l'afirmació bisexual, de l'acceptació de tota mena de cossos... Definitivament, la primera generació que lluita, viu i sent com a món divers i "poli-tot".

5. "Generació de cristall", diuen. Però és una generació que ha sofert diverses crisis econòmiques, una pandèmia mundial i la sensació de solitud en companyia que és el "ligue" d'avui dia. Que la festa i les fotos d'Instagram no us enganyin, hi ha molts reptes pendents de millora.

Dr. David Palma

"ESBRINAR LA PROBLEMÀTICA DEL COL·LECTIU LGTBIQ PREVÉ MÉS INFECCIONS QUE DONAR UN CONDÓ"

Per ROGELIO RUBIÑO

El VIH ja no és la sentència de mort que era abans, però la salut mental de la població continua malament. La relació entre la salut mental i la sexual (sindèmia) mostra que les persones amb pitjors índexs de salut mental també tenen els pitjors índexs de salut sexual. Cal preguntar-se per què passa això i procurar millorar la salut sexual de la població millorant-ne la salut mental. Lambda parla sobre això amb el Dr. David Palma.

Quan sorgeixen els estudis que relacionen la salut mental amb la salut sexual?

Des de l'any 2004. Tot i això, sempre s'han buscat les causes bioconductuals d'una infecció. En els darrers anys s'ha començat a investigar la relació entre salut mental i sexual a través d'estudis a Anglaterra, Bèlgica, Holanda i els Estats Units.

> "La població LGBTIQ+ ha de passar d'objecte investigat a subjecte d'acció."

Per què al col·lectiu d'homes gais?

Dels indicadors de salut mental en homes heterosexuals no en sabem gaire, perquè no s'estudien. Sabem que la salut sexual no només afecta la població LGBTI. Aquesta població clau d'homes que tenen sexe amb homes es relaciona amb pitjors índexs de salut mental i benestar (depressió, ansietat, trastorns psiquiàtrics, ús de substàncies, idees suïcides) més enllà de tenir o no un problema de salut sexual. A més, gràcies a l'estudi del VIH i la seva prevenció, hem tingut la possibilitat d'investigar-ho més a fons. Per això crec que, des de la comunitat LGBTI, hem d'expandir allò que hem après, deixant de ser objectes de recerca i transformar-nos en subjectes d'acció, i així visibilitzar i compartir aquest coneixement.

Com?

Aprofitant els espais de proves de les persones per esbrinar les seves problemàtiques, preocupacions, expectatives, de la cerca de plaer, de les pors, traumes i ansietats. Vincular-los amb xarxes de suport efectiva. Això ens podria ajudar molt més a evitar infeccions que nopas simplement donar-los un condó com a mecanisme de prevenció.

De debò? Perquè durant anys, la salut sexual s'ha centrat en l'ús del preservatiu.

Vaig tenir un professor que deia: "El teu codi postal té més informació sobre tu que el teu codi genètic". Hi ha determinants individuals, intermedis i estructurals. Els primers són els eixos de poder com la raça, el gènere, la classe social, el nivell educatiu, tenir o no feina, l'habitatge, totes les cures que necessites. Si un país té polítiques homofòbiques estructurals no hi fan res les polítiques i estratègies per millorar la salut mental, ja que probablement sortir al carrer pot constituir un greu risc.

David Palma és metge, investigador de salut sexual a GBMSM (gais, bisexuals i altres homes que tenen sexe amb homes) del Departament d'Epidemiologia de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

És doctorand per la Universitat de Maastricht a Intervencions de formació per millorar els processos d'atenció cap a població GBMSM a Barcelona. Treballa a través del programa de proves ràpides, i també a través Grindr, Wapo i altres apps per fer estratègies de prevenció selectiva.

FOTOGRAFIA CORTESIA DE DAVID PALMA

És molt important entendre els contextos socials i històrics en parlar de la salut de les persones. Tot i això, si obviem totes aquestes dades, sembla que el col·lectiu d'home que té sexe amb homes ho està passant pitjor que la resta i és per això que hem d'investigar la part més interna de la persona.

> "El teu codi postal té més informació sobre tu que el teu codi genètic."

A què es refereixen aquests factors individuals?

Ja sigui a com ens hem criat, quant *bullying* hem patit a la infància, com generem estats de resiliència. Tots els gais hem viscut i coneixem l'epidèmia del VIH, cosa que incideix en com ens enfrontem al sexe. Hi ha moltes històries de generacions d'homofòbia que ens van marcant, com hem enfrontat el viure en parella, com hem afrontat l'envellir, etc.

Considereu que l'educació compleix un rol en aquest procés?

Sí, i crec que ha estat així. El fet que avui dia els homes menors de 25 anys tinguin les seves percepcions del gènere tan obertes i tinguin la capacitat de dialogar i denunciar allò que consideren incorrecte és bo, és perquè han rebut una educació adequada. Hem de reconèixer que s'ha educat. Després crec que l'educació s'ha d'estendre perquè un no només s'educa a l'escola i l'institut, una persona s'està educant sempre i cal crear millors espais transversals de comunicació i diàleg. A més, hem d'estar estudiant constantment i desenvolupant noves intervencions, noves estratègies per avançar-se als problemes potencials que sorgeixin en el futur. I per això també aprofitem l'oportunitat d'apps com ara Grindr o Wapo per implementar estratègies de prevenció.

CARTA A LA NORMA

Per ÀLEX HERMOSO

Apreciada Norma Relacional,

Un familiar em va dir una vegada: "Estimeu-vos molt". Per què tu, en canvi, insisteixes en el fet que l'amor és un recurs limitat? No hi ha un límit de persones a qui estimar. Al cap i a la fi, al llarg de la vida establim una gran quantitat de vincles amb molta varietat de persones. És quan acceptem que aquests vincles poden anar més enllà de tu, quan ens carreguem les categories tancades i inamovibles que reforces, que descobrim una nova manera de mirar el món. Un dels primers pensaments que em va venir al cap en allunyar-me i adonar-me que podia estimar a més d'una persona alhora va ser: potser el més important en les relacions és pensar com ens vinculem amb cadascuna de les persones que tenim al costat, com cuidem les connexions que construïm.

Sempre ens has venut aquesta idea de la monogàmia vinculada a l'amor romàntic, el noi coneix noia clàssic de les pel·lícules. Però és això real o és tot part de la teva gran ficció social? Sigui com sigui, el millor és escapar de tu, intentar trencar i qüestionar l'statu quo de les relacions. Aferrar-se a l'amor romàntic tradicional, com promous, només porta patiment i incomprensió, deixa cadàvers emocionals que no són capaços de veure que l'amor no és perfecte.

Per què no ens neguem al teu *mal querer*? Potser cal buscar nous codis, noves maneres de relacionar-nos. Òbviament sempre des del consentiment i la bona gestió emocional. I no és la meva intenció impugnar l'exclusivitat afectiva i sexual en la qual insisteixes. Em fa por pensar que tens tota una estructura que determina com hem de viure les relacions. Em qüestiono la meva persona, les meves decisions i em pregunto: puc no escollir aquest camí? Em puc desviar? Podré estar amb aquells que estimo sense els teus condicionants? M'ho permetrà la societat? M'ho permeto jo, de fet?

Deixa'ns ser lliures, no angoixar-nos per haver de ser. M'agradaria fer les coses pel meu propi desig, per la meva voluntat d'explorar a qui m'envolta. Sense les teves imposicions, sense obligacions ni exigències, respectant la independència i autodeterminació, i deixant que els altres mantinguin la seva persona. És a dir, garantint una relació mútua de veritat, sigui amb una persona, dues o més.

El que ens fa falta és comunicar. Ens ho pots posar fàcil? Si no parlem, les coses tendeixen a seguir el teu camí. Les relacions han de veure la conversa com un mecanisme central, no com una eina d'emergència a la qual recórrer quan la situació és crítica. Necessitem deixar de llegir entre línies, cal comunicar amb confiança tot allò que pensem i sentim. Para de posar-nos tot d'expectatives al cap.

Norma, estem d'acord que la vida no tindria sentit sense aquelles persones que estimem. Potser hem de començar de zero. Potser hem de deconstruir per millorar. Potser hem de desaprendre tot allò que ens has ensenyat. El que tinc clar és que s'ha de fer sense tu. A aquells que heu arribat fins aquí també us dic: Estimeu-vos molt, entre tots, i, sobretot, no seguiu la Norma.

ASEXUALITAT 101

L'asexualitat és una identitat com les altres sexualitats. No fa la vida millor o pitjor, però la invisibilització i la falta d'informació pot comportar problemes.

Per LAURA BARROSO

Molta gent es pensa que els asexuals són rarets que no volen tenir sexe, però, és veritat això? Asexualitat es pot resumir en no sentir atracció sexual, però en realitat es considera un espectre amb molts matisos i una àmplia terminologia. És un terme que inclou totes les persones que no es consideren al·losexuals, és a dir, les que no senten atracció sexual d'una manera normativa.

Un estereotip comú dels asexuals és que odien el sexe, però això no sempre és veritat. Poden tenir relacions sexuals si volen per raons diverses.

- Libido: Són les ganes de sentir plaer sexual, però no necessàriament de tenir sexe, i no es dirigeix a ningú en concret.
- Atracció sexual: És l'interès sexual cap a una persona en concret.
- Desig sexual: Són les ganes de mantenir relacions sexuals en general.

Segons com se senten respecte a les relacions sexuals, les podem dividir en tres grups.

- Favorables: Tenen una idea positiva del sexe i els pot interessar descobrir maneres de gaudir-ne.
- Indiferents: Poden o no tenir sexe, però ni els interessa ni els molesta.
- Adversos: La reacció cap al sexe és negativa i pot ser por, fàstic o molèstia, però no necessàriament és per trauma.
- Arromanticisme: Terme paraigües que inclou persones que no senten atracció romàntica, poca o en condicions concrets.

PETIT DICCIONARI DE L'ASEXUALITAT

- Arroasexualitat: Inclou les persones que són asexuals i arromàntiques.
- Al·losexualitat: Inclou totes les persones que senten atracció sexual d'una manera normativa. Inclou sexualitats com l'homosexualitat.
- Al·lonormativitat: Norma que afirma que tothom sent atracció sexual, i així invisibilitza als asexuals. Per exemple, s'assumeix que un adult té relacions sovint i si no, es menysprea. Afecta també als al·losexuals, sovint els pressiona a tenir sexe quan no es vol, per exemple, algú que accepta tenir relacions sexuals amb la seva parella perquè "és el que s'ha de fer" o "és el que totes les parelles fan".
- Al·locentrisme: És la idea de posar èmfasi en les relacions sexuals (i sovint romàntiques) normatives. Es consideren més importants que altres relacions, com platòniques o d'altres no normativa.
- Demisexualitat: Només se sent atracció sexual amb persones amb les quals han format un vincle. No necessàriament vol dir que sent atracció cap a totes les persones properes, doncs aquest tipus de vincle depèn de cada persona i no significa que no vulguin tenir relacions sexuals amb algú que acaben de conèixer, sinó que no els atrau.
- Fraisexualitat: És el contrari a la demisexualitat. Només se sent atracció sexual cap a persones amb qui no es té cap vincle especial. És a dir, poden sentir atracció al principi, però a mesura que la coneixen més, aquesta atracció va desapareixent.
- Grisasexualitat: Se sent atracció sexual amb molta menys intensitat en comparació els al·losexuals o només en circumstàncies concretes. Se situa entre l'asexualitat i l'al·losexualitat.
- Quoisexualitat: Descriu les persones que no entenen, diferencien l'atracció sexual d'altres tipus d'atracció, considerin que no se'ls pot aplicar o desconeixen si la senten o no

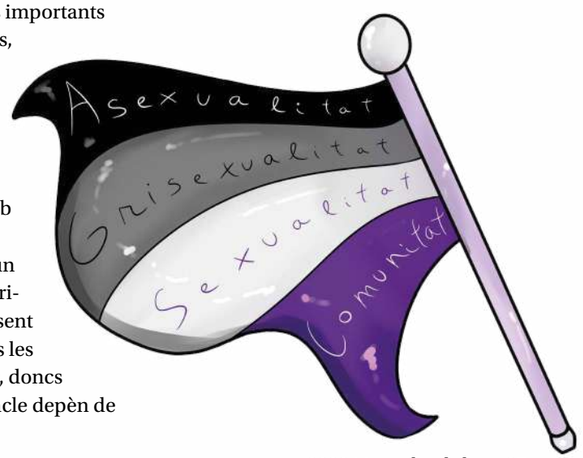

IL·LUSTRACIÓ LAURA BARROSO

Ramon Munt Alfaro

Coordinador del Grup de Persones Sordes LGTBIQ del Casal Lambda

"SEGURAMENT SOM L'ÚNIC GRUP DE PERSONES SORDES LGTBIQ ACTIU A NIVELL ESTATAL"

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

Quines activitats porteu a terme al Grup?

Moltes coses, sobretot trobades lúdiques, xerrades, debats, sopars, sortides, i excursions (a la muntanya o calçotades, per exemple), etc. De vegades assistim a jornades de formació i tallers per formar-nos. També participem en algunes activitats del Casal Lambda quan hi ha intèrprets d'LSC i a trobades amb altres grups de persones sordes. Finalment, també fem de voluntaris a esdeveniments com la Mostra FIRE!! o el Festigailesbià per fomentar la pertinença de grup.

Com ha evolucionat durant els anys?

Abans del 2001 tots ens trobàvem en un bar. Hi havia un noi oïdor gai que parlava llengua de signes professional i ell ens va posar en contacte amb el Casal. El març 2001 es va crear oficialment el Grup de persones sordes LGTBIQ del Casal Lambda. Va ser un boom, brutal, i també hi havia dones. Però eren poques noies i van començar a sortir. Es feien cursos i moltes activitats. Uns anys després va anar baixant la gent. Després ens vam mudar a la seu del costat de l'Estació de França i finalment al Centre LGTBIQ de Barcelona.

Per què marxen les dones del Grup?

Malauradament el Grup està compost només per homes. Hem intentat atraure dones, però no ho hem aconseguit. Fa molt temps sí que hi havia noies, però han anat sortint del grup. Potser falta comunicació i publicitat per visibilitzar les dones als grups. Si ve alguna noia, es veu única i sola, s'han de fer estratègies per atreure dones sordes que s'integrin al nostre grup i a altres. Hi ha un petit grup de dones sordes lesbianes que estan en un grup de persones oïdores dones lesbianes al barri de Sant Andreu de Barcelona.

Hi ha persones bisexuals o trans?

Hi ha molt poques persones trans a la comunitat de persones sordes. Persones sordes bisexuals n'hi ha però amagades, perquè la comunitat sorda és molt petita, com un poble, ens coneixem tots i la gent no acaba de sortir de l'armari, hi ha vergonya i el que diran, falta apoderar-nos i sortir de l'armari.

I persones joves?

No s'incorporen al Grup els joves, semblava que sí fa un temps, però al final no. El jovent té altres costums, no fa tant associacionisme en general, es mou més a xarxes socials i amb les tecnologies, van més per lliure. La veritat és que costa aquest relleu generacional.

Costa mantenir viu el Grup?

Fa deu anys que lidero el Grup de persones sordes LGTBIG i sí que és veritat que costa mantenir-lo, sort que amb els nous canals en línia hem pogut mantenir el contacte. El Grup no està en perill d'extinció, però ens preocupa que baixi el nombre d'integrants.

Hi ha LGTBIQfòbia a la comunitat de persones sordes?

Actualment, crec que no hi ha LGTBIQfòbia entre les persones sordes, fa trenta anys potser sí els típics comentaris, però avui dia no, entre les persones sordes s'accepta la diversitat sexual.

Amb quines associacions us relacioneu?

Fins fa poc teníem relació amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA) perquè es va crear un departament LGTBIQ, però no va quallar. Si tinguéssim relació amb la FESOCA, en tindríem també amb la Confederación Estatal de Personas Sordas (CNSE) i tindríem relació amb gent de tota Espanya, persones sordes no LGTBIQ en concret. La CNSE sí que té un grup LGTBIQ des de fa uns anys i fan algunes activitats i esdeveniments.

Hi ha més Grups com el vostre?

A Catalunya som els únics, fa més de 20 anys que existim gràcies al fet que el Casal Lambda ens va acollir i gràcies a la seva col·laboració. A Madrid sí que hi havia un grup de persones sordes al COGAM, però fa cinc anys va desaparèixer. A Galícia ho van intentar però no va sortir, a València faltava algú que lideres el grup, a Andalusia es va fer alguna trobada fa molts anys però no hi ha grup... Per tant, segurament som l'únic grup de persones sordes LGTBIQ actiu a nivell estatal.

El Grup de Persones Sordes del Casal Lambda és un grup heterogeni de persones sordes de la ciutat de Barcelona i d'altres comarques. Fundat el 17 de març del 2001, pretén ser un espai en el qual compartir vivències i lluitar pels drets de les persones sordes LGTBIQ. El seu mitjà vehicular de comunicació és la Llengua de Signes Catalana (LSC). Hi poden participar totes les persones sordes i les persones oïdores que coneguin o que vulguin conèixer la llengua de signes, i actualment té entre 10 i 15 membres.

Què aporta el Grup a les persones sordes LGTBIQ?

És molt necessari el Grup per no estar nosaltres aïllats en una illa, necessitem tenir aquesta relació amb nosaltres per tenir pertinença de grup, perquè com a persones sordes ens falta informació, i és una forma de tenir més recursos, assessorament, etc. És una forma de no estar doblement aïllats per ser sords i per ser LGTBIQ. És necessari tenir un lloc on ens puguem veure.

Com és l'encaix del Grup al Casal Lambda?

Estem molt contents de formar-ne part, en els últims deu anys hem millorat molt. El Grup de persones sordes LGTBIQ del Casal Lambda ens puja l'autoestima, ens fa més visibles i ens apodera, és fantàstic. Per trencar les barreres de comunicació vam demanar intèrprets a la Mostra FIRE!!, a les xerrades i a diferents actes. Tenim un intèrpret i el Casal ha fet una gran feina en termes d'accessibilitat, estem molt satisfets.

Què us aporta disposar d'un intèrpret d'LSC?

El fet de tenir un intèrpret sempre dins del Casal Lambda ens dona més motivació per fer coses i ens permet ser un grup més accessible. El nostre intèrpret és CODA (Children of deaf adult), és a dir, és fill de pares sords. Això fa que sigui molt adient per a nosaltres, ja que coneix molt bé la comunitat sorda. Cada cop ens relacionem millor amb les persones oïdores gràcies a l'intèrpret, hem perdut pors i ens hem apoderat. A més, l'intèrpret ha assessorat molt al Casal en temes d'accessibilitat i comunitat sorda. Coneix la psicosociologia de les persones sordes, els seus trets culturals, identitats, costums, tradicions, etc.

> "El Grup no està en perill d'extinció, però ens preocupa que baixi el nombre d'integrants, necessitem un relleu generacional."

Què significa per a tu formar part del grup i coordinar-lo?

Quan vaig començar em costava contactar amb els altres, tenia menys autoestima i m'he anat apoderant. Quan vas als llocs hi ha més rumors i, en canvi, aquí dins estic molt bé. El fet de pertànyer aquí m'ha donat confiança i valentia per enfrontar-me a les adversitats. Amb el conveni amb FESOCA vaig ser jo el pont, la veritat q molt bé. Al Casal Lambda em van convidar a entrar a la Junta. Som un arbre més potent amb una bona base, estic molt content.

Com creus que serà el futur del Grup?

La idea és intentar trobar motivació entre els joves per anar incorporant persones noves. Però com tothom va amb xarxes socials i mòbil i queden directament, costa, ja que no necessiten un grup o un espai per conèixer gent. Hem de trobar una persona jove que lideri el Grup perquè hi hagi un relleu generacional. Creu que ho aconseguirem, hi estem treballant.

FOTOGRAFIES CORTESIA GRUP DE PERSONES SORDES LGTBIQ DEL CASAL LAMBDA

ACTUALITAT lambda

ACTUALITAT lambda

Per ALBERT DOT

EL VOLUNTARIAT, PROTAGONISTA

El Casal Lambda es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat del treball voluntari. Per aquest motiu, un novembre més, l'entitat va organitzar una jornada per apropar eines bàsiques pel treball del voluntariat dins el Casal Lambda. Les jornades, adreçades a persones de grups, assessories, comissions i activitats del mateix Casal Lambda, així com a persones interessades buscava aportar coneixença i coneixements i també aprendre a treballar en xarxa. La idea és ajudar a tenir una millor perspectiva organitzativa de l'entitat i del conjunt del moviment LGBTIQ.

Matí de reflexió

La franja matinal va estar centrada en el paper de les dones en el moviment LTBI i al Casal Lambda amb taules centrades, primer, en les dones de l'administració que treballen amb el Casal Lambda per parlar de la importància de les dones a l'administració, l'activisme i a les entitats LGBTIQ.

"Cultura, debat i reflexió entorn les dones i el moviment", a continuació va servir per debatre sobre diverses qüestions entorn de la cultura i les dones creadores, com per exemple: com podem ajudar les entitats?

La taula "Dones i activistes" va tancar el matí posant l'atenció en el fet que activisme, dones i moviment LGBTIQ han anat junts històricament i va reflexionar com continuar el camí i visibilitzar més la seva contribució.

Tarda de formació

Les Jornades de Formació del Voluntariat del Casal Lambda van continuar després del dinar de germanor amb tres tallers centrats en pilars bàsics del funcionament de l'entitat i els seus grups: Atenció personal i acolliment, Comunicació i Gestió de grups i desenvolupament intern.

L'ANIVERSARI S'ALLARGA UN CAP DE SETMANA

Divendres 7 de novembre es va dur a terme l'acte oficial, conduït per Dorothy Lamarc, per commemorar el 46è aniversari del Casal Lambda. La trobada va estar marcada pels parlaments i el contingut audiovisual, ja que es va poder gaudir d'un recull d'imatges de l'entitat durant el darrer any i d'un recopilatori dels inicis del Grup de Teatre, entre d'altres.

Alhora, vam tenir un tastet de l'edició número 30 del Festigailesbià que se celebrava unes setmanes més tard a càrrec de la mateixa Dorothy Lamarc, presentadora habitual del festival, i Pitita. Després d'això es va posar punt final a la festa amb un aperitiu al Social Lambda.

Durant el cap de setmana també es van desenvolupar altres activitats relacionades amb l'aniversari. Dissabte, el Grup de Joves i l'Assessoria Psicològica van col·laborar en un debat obert amb el tema de sortir de l'armari com a eix central. I, per acabar, diumenge es va recuperar un dels esdeveniments més populars de la història del Lambda, El Ball del Casal, al Social Lambda.

30 anys de Festi

Unes setmanes més tard va ser el torn d'una altra institució dins la programació del Casal Lambda, l'espectacle de varietats conegut com a Festigailesbià celebrava el seu 30è aniversari. A més de fer-ho amb una nova edició de l'espectacle, també amb una exposició de fotografies que es pot visitar al Social Lambda (Blasco de Garay, 29).

FOTOGRAFIA CORTESIA CASAL LAMBDA

ACTUALITAT lambda

Per ALBERT DOT

JORNADA LITERÀRIA PER COMPENSAR SANT JORDI

Els temporals que van passar per aigua la tarda del dia de Sant Jordi van obligar moltes parades a recollir abans d'hora. Entre elles, la del Casal Lambda. Després d'aquests temporals que van escurçar la diada de Sant Jordi i dins del marc dels Divendres al Lambda en col·laboració amb les llibreries Cómplices i Antinous, es va organitzar un parell de mesos més tard una jornada literària al Social Lambda on es van poder comprar llibres amb descomptes, incloent-hi les últimes novetats editorials i una gran varietat de clàssics d'assaig i narrativa LGTBIQ.

La jornada va comptar, a més, amb la signatura de llibres de Víctor Panicello (*Nunca lo hubiera dicho*), Josep Rodriguez (*Mentre durin les espelmes*), Xavier Inglada (*Daddy cerca profe*), Manuel Gerardo Sánchez (*El revuelo de los insectos*), Gloria Bosch (*Volar con una pluma*) i Tania Navarro (*La infancia de una transexual en la dictadura*).

L'experiència va ser un èxit i es va repetir, en edició de tardor, a finals de novembre per reflexionar al voltant de les dificultats de la literatura LGTBI abans i ara amb els autors Óscar Guasch (*La Sociedad rosa, 30 años después*), Joan Merino (*Las palabras que no existen*) i Montserrat Martí (*L'art de sobreviure*).

TORNEM A VIURE EUROVISIÓ

Després d'un parèntesi pandèmic, una de les cites grans al calendari del Casal Lambda va poder tornar a ser presencial. Veure i viure el Festival d'Eurovisió en comunitat és un esdeveniment clàssic durant dècades i enguany l'hem pogut tornar a repetir estrenant, a més, un espai propi com el Social Lambda al carrer Blasco de Garay.

Música, emoció, menjar i un concurs van fer encara més gran la festa que va culminar amb la victòria d'Ucraïna i la tercera posició de la representant espanyola, l'olesana Chanel.

LES DONES DEL LAMBDA GUIEN L'ÚLTIM PLE DE LAMBDA

El curs 2022/23 es va iniciar amb una nova edició del Ple de Lambda, l'espai de trobada de les persones voluntàries que formen el Casal Lambda. Un espai que té com a objectiu que puguin saber més de la feina dels altres voluntaris, així com preguntar i parlar sobre els diferents àmbits, serveis, grups i activitats del Casal.
Aquesta iniciativa es va iniciar just abans de la pandèmia i va ser recuperada el curs passat en un format híbrid que va incloure també la Jornada de Formació del Voluntariat. En aquesta ocasió, es va seguir el format original, recuperant exclusivament la trobada plenària, l'horari de divendres vespre i la conducció d'un grup o equip del Casal, que aquesta vegada va ser el Grup de Dones del Casal Lambda amb la seva responsable Leti Falzone al capdavant.

Es va promoure el debat, el punt de trobada, coneixença i construcció conjunta del Casal que volem tant parlant sobre les Dones del Casal especialment com de l'entitat en el conjunt. La trobada va concloure amb un sopar al Social Lambda.

Segueix-nos a les xarxes i al web *lambda.cat.*

GRUPO
ARENA
www.arenadisco.com

CATALUNYA

Generalitat de Catalunya